№ 139. Wtorek 19. Czerwca 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 19. czerwca. Prusacy obsadzili wczoraj w południe Drezno. Bawarya zerwała urzędownie dyplomatyczne stosunki z Prusami. Posłowi pruskiemu w Mnichowie odesłano paszporty bez żądania; poseł bawarski w Berlinie sam ich zażądał. — Król hanowerski odjechał do Anglii.

Moguncya, 18. czerwca. Wczoraj odbyło się tu liczące do 5000 osób zgromadzenie ludu, które dla całości Niemiec oświadczyło się za walką przeciw rządowi pruskiemu i postanowiło przyzwolić pieniądze na mobilizacyę. Wojska hanowerskie połączyły się pod Bebrą z heskiemi. Pruski jenerał Beyer wydał do Elektoratu Heskiego proklamacyę wzywającą do poddania się.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Minister sprawiedliwości przeniósł radzcę sądu krajowego w Czerniowcach, Adolfa *Klemensiewicza* na własną prośbę jego w tym samym charakterze do sądu krajowego we Lwowie.

Minister sprawiedliwości mianował zostawionego do dyspozycyi radzcę sądu krajowego Józefa *Rychlika* i radzcę sądu obwodowego w Stanisławowie Wojciecha *Suchanecka* radzcami przy sądzie krajowym w Czerniowcach.

Część nieurzędowa.

Lwów, 19. czerwca.

Napad na średnie państwa niemieckie przez Prusy stał się już faktem dokonanym, jak wiemy z telegramów w pismie naszem umieszczonych.

Zasługuje na uwagę wotum Hanoweru na posiedzeniu sejmu związkowego z dnia 14go b. m. Wotum to opiewa jak następuje:

„Zważywszy, iż spory zachodzące między Austryą a Prusami zagrażają wewnętrznemu pokojowi i bezpieczeństwu związku, i każą się obawiać zajść nieprzyjacielskich między dwoma członkami związku, że przeto sejm związkowy na podstawie art. 18. i 19. aktu zamknięcia traktatu wiedeńskiego z dnia 15. maja 1820 roku, powołany jest do uchwalenia właściwych postanowień, ażeby zapobiedz wszelkiemu daniu sobie własnej pomocy, że gwoli wykonania uchwał zapaść mających dysponowanie całą siłą zbrojną związku koniecznym jest warunkiem skutecznego pośrednictwa państw w sporach tych nie interesowanych, rząd królewski zgadza się na numer 1. wniosku austryackiego z tą modyfikacyą, iż mobilizacya tylko 7., 8., 9. i 10. korpusów armii nakazana będzie, (trzy bowiem korpusy austryackie są już zmobilizowane), rząd królewski zgadza się następnie na numera 2., 3. i 5. wniosku, nie zgadza się jednak na nr. 4. nie uważając go jeszcze jako odpowiedni obecnemu położeniu rzeczy."

Dla wykonania uchwał sejmu związkowego komisya militarna związku odbyła posiedzenie już w dniu 14go b. m. Z komisyi tej Prusy wystąpiły i wszyscy urzędnicy pruscy pełniący funkcye urzędowe przy związku niemieckim, funkcye te zaprzestali. W dniu 17go b. m. odbyć się miała konferencya posłów średnich państw niemieckich w Frankfurcie. Posłowie ci obradować mają nad wnioskiem względem oddania Holsztynu pod zarząd związku niemieckiego.

Król pruski wyjechać miał w dniu 17go b. m. w towarzystwie p. Bismarka do Sagaun, które to miasto ma być punktem centralnym dla kierowania operacyami wojennemi w różnych stronach.

Wszystkie pułki młodsze pruskie odwołane zostały z Księstw zaelbiańskich; Szlezwik i Holsztyn osadzone być mają wyłącznie landwerą pruską. W pogranicznych powiatach holsztyńskich znajduje się mocna załoga pruska.

Stany Hessyi elektoralnej po trzechgodzinnych rozprawach i w imiennem głosowaniu na wniosek Biszofshaima postanowiły prosić rząd o zachowanie neutralności i zaniechanie mobilizacyi.

W hanowerskiej izbie deputowanych Bennigsen uczynił wniosek względem uchwalenia adresu do Króla z prośbą o oddalenie obecnego ministeryum.

„Oester. Ztg." powiada, że telegraficzne doniesienie o sobotniem posiedzeniu sejmu związkowego jest zanadto tendencyjnie niedokładne. Sejm związkowy uchwalił przedewszystkiem, że pruskie oświadczenie względem wystąpienia ma być uważane za prawnie nieważne, i że Prusy podlegają i nadal ustawom i uchwałom nierozwiązanego dotąd związku. Notą prezydyalną będzie ta uchwała oznajmiona mocarstwom zagranicznym dla uchylenia wszelkiej wątpliwości co do dalszej exystencyi związku.

Dzienniki włoskie donoszą, że Ricasoli i Lamarmora odebrali zlecenie uformowania nowego gabinetu. Ricasoli objąć ma tekę spraw zewnętrznych i prezydencyę rady ministrów. Lamarmora pełnić ma przy Królu funkcye ministra.

„Patrie" otrzymała z Florencyi prywatną depeszę z 15go b. m., która zapewnia, że w ciągu ostatniej nocy przedsiębrały wojska włoskie w kierunku Mincionu wielkie poruszenia. We Florencyi sądzono, że rozpoczną się nanowo strategiczne operacye, które przerwane zostały układami o konferencyę.

„Memorial diplom." pisze: Poseł francuski książę Grammont układa się z rządem austryackim o gwarancye, które pragnie uzyskać Francya, ażeby uchylić niebezpieczeństwo powszechnej wojny. Układy te mają być na dobrej drodze.

We *francuskiem* ciele prawodawczem odgrywają się teraz bardzo burzliwe sceny; opozycya oburza się, że list cesarski do ministra stanu pozbawił ją sposobności do oświadczenia się o kwestyi włoskiej i niemieckiej. Na posiedzeniu z 14. b. m. oświadczył tedy p. *Glais-Bizoin*, że nie można milczeć w obec zdrożnego postępowania pewnych ministrów i władców. *Walewski* uczynił uwagę, że ze względu na godność samego zgromadzenia nie może dopuszczać podobnych przymówek przeciw obcym monarchom. Glais-Bizoin odrzekł, że aby sprawy powszechne przywieść do tak rozpaczliwego położenia, jak teraz, musiano wprzód system parlamentarny, który przez 50 lat utrzymywał pokój, zniszczyć przemocą i złamaniem przysięgi Monarchów. A ponieważ do ludów, zostających pod rządem dowolności, zaliczył także Francyę, wezwano go do porządku. *Bethmont* żądał, ażeby i jego wezwano do porządku, gdyż i on jest tego samego zdania. Te sceny charakteryzują usposobienie partyi niezawisłej we Francyi.

W *Hisszpanii* skończył się już spokój. „Correspondencia" dowiaduje się z Grenady, że pod Santa Elena, niedaleko Grenady, zebrała się banda zbrojna pod dowództwem Jose Merina. Jeneralny kapitan wysłał żandarmeryę, i ta natrafiła w wspomnionem miejscu na 50 do 60 ludzi, którzy zajęli pozycyę na wzgórzu. Żandarmi uderzyli na nich bagnetem, ale buntownicy powitali ich z bliska pełną salwą, ranili kilku, a potem rozproszyli się na wszystkie strony.

Rumuńska izba deputowanych postanowiła podać do Porty ottomańskiej prośbę o uznanie Księcia Hohenzollern hospodarem Rumunii.

Z **Bombaju** donoszą, że z powodu wojskowych postępów Rosyi prosili naczelnicy Bootanu, Yarkundu i pogranicznych krajów znowu o opiekę Anglii. W stolicy Birmahu zgorzało 10.000 domów.

Dług publiczny Stanów zjednoczonych wynosi według wykazu z dnia 1. czerwca 2800 milionów dolarów, a zatem blizko 6 miliardów złotych austryackich. W kasach publicznych było gotowizny 50 milionów dolarów. Przesełki gotowizny do Europy są dość znaczne. W dniu 6go b. m. wysłano półczwarta miliona dolarów. Parowiec „Cuba" zabrał znów przeszło półtora miliona dolarów.

Prezydent Johnson wydał proklamacyę przeciwko Fenianom, kilku Fenian uwięziono i zabrano składy broni i amunicyi.

Monarchia Austryacka.

Piąty spis dobrowolnych składek na utworzenie wolnego pułku Krakusów.

Wny. naczelnik powiatu Łancuckiego	38 złr.	80 c.
Miasto Wieliczka	1000 „	— „
Z składek zebranych przez JW. A. hr. Ponińskiego w różnych obligacyach w nominalnej wartości	450 „	— „
W gotówce zaś	421 „	— „
Rada gminna miasta Brody	150 „	— „
Wny. Konstanty Fihauser obligacyę w nominalnej wartości	100 „	— „
Kapituła r. k. we Lwowie obligacyę w nominalnej wartości	300 „	— „
Panowie urzędnicy towarzystwa kolei lwowsko-czerniowieckiej	470 „	— „
Gromady powiatu Stryjskiego	231 „	24 „
Wny. Götz, posiadacz Okocima 2 oblig. indemn. po 100 złr.	200 „	— „
Wny. Pochorecki	50 „	— „
Wny. Władysław Skrzyński	300 „	— „
JWny. Bonawentura hr. Bukowski	50 „	— „
JWny. Michał hr. Załuski, c. k. major . . .	100 „	— „
PJX. Fox	20 „	— „
„ Buczkowski	5 „	— „

„ Dutka . . . . 7 złr. — c.
JMP. Jonas Goldberg . . . . 25 „ — „
„ Abraham Blut . . . . 5 „ — „
Gromada Borysław . . . . 36 „ — „
Gromada Tustanowice . . . . 20 „ — „
JMP. Markus Reich z Rzeszowa . . . . . . 25 „ — „
JWX. Manasterski, biskup przemyski . . . . 500 „ — „
Kapituła obr. łac. z Przemyśla . . . . . . 100 „ — „
JMP. Nathan Lew z Sędziszowa . . . . . . 25 „ — „
Ze składek w Bochni . . . . 80 „ — „
Wny. Ksawery Krzeczunowicz z Komarowa obligacyę indemnizacyjną w nominalnej wartości . . . . 100 „ — „
Wny. Dunka kawaler Sajo, c. k. porucznik w armii 1 konia.
Wny. Siemiginowski, właściciel dóbr z Torska 1 konia.
Wny. Józef Jabłonowski 10 koni.
Wny. Götz z Okocima oprócz pieniężnego datku 1 konia.
Wny. Ksawery Skrzyński 1 konia oficerskiego.
Wny. Seweryn Ostaszewski 4 Krakusów z końmi i całym rynsztunkiem.
JWny. Jan Br. Brunicki z Rudy . . . . . . 100 „ — „
JWny. Wit hr. Żeleński jako datek tymczasowy 100 „ — „
Od wielebnego konwentu Dominikanów lwowskich 50 „ — „
Miasto Sambor . . . . 500 „ — „
Wny. Maxymilian Zatorski . . . . 100 „ — „
Wny. Władysław Falkowski . . . . 10 „ — „
JWny. Teodor hr. Karnicki 3 Krakusów z końmi i całym rynsztunkiem.

Z c. k. pułku wolnych Krakusów.

Sędziszów, dnia 14. czerwca 1866 r.

Wiedeń, 17. czerwca. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Jego Ces. Mość przyjmował wczoraj w c. k. burgu fml. barona Gablenza, Hr. Karolyi i hr. Guidona Thuna na osobnej audyencyi. W południe Jego Ces. Mość prezydował na radzie ministeryalnej, która trwała około dwie godziny. — Fml. Gablenz i hr. Karolyi byli wczoraj zaproszeni do stołu cesarskiego.

Cesarzowa Karolina Augusta odjechała wczoraj o godz. 9tej zrana na Linz do Persenburga. J. C. M. Arcyksiążę Ludwik Wiktor przybył tu przedwczoraj z Salzburga i udał się na dni kilka do Pragi.

Peszt, 16. czerwca. *(Sprawy sejmowe.)* Węgiersko-kroacka deputacya regnikolarna miała dziś posiedzenie. Odpowiedź deputowanych węgierskich została oddana Kroatom. Jeszcze jedno odbędzie się posiedzenie dla sprawdzenia protokołu, poczem odjedzie deputacya kroacka. Obrady nie zostały zupełnie, lecz tylko tymczasowo zamknięte, i rezultat ich będzie przedłożony węgierskiemu i kroackiemu sejmowi, pierwszemu już za kilka dni. (Telegram z Zagrzebia donosi jeszcze, że co do artykułu 42. względem równości nie zdołano się zgodzić).

Niemcy.

(Wiadomości telegraficzne.)

Berlin, 16. czerwca. Z Drezna donoszą, iż minister saski baron Beust, nie przyjął warunków pokoju przez Prusy postawionych, Prusy żądały zmniejszenia armii saskiej na stan pokoju, czego p. Beust odmówił ze względu na mobilizacyę nakazaną uchwałą sejmu związkowego. Prusy żądały oraz rozpisania wyborów do parlamentu wspólnie z Prusami, na co p. Beust oświadczył, iż żaden rząd niemiecki parlamentu jednostronnie zwoływać nie może. Król saski zatwierdził tak umotywowane odrzucenie propozycyi pruskich w przymiocie swym jako monarcha należący do składu związku niemieckiego.

„Staatsanzeiger" pisze: „Rządy heski i hanowerski kazały jak słychać przerwać w swoich państwach linie telegraficzne i koleje żelazne. To jedno wskazuje, iż niepodobna było Prusom pozostawić teraz za plecyma te kraje, odzielające część monarchii, jako wątpliwych i za uchwałą związku zbrojących się sąsiadów. Ponieważ Prusy głosowały za mobilizacyą, niepodobna było Prusom postąpić inaczej niż uczyniły. Na rząd hanowerski spada w obec kraju odpowiedzialność za to, iż odrzucił traktat neutralności z Prusami i przeniósł nad to przymierze z Austryą. W końcu stwierdza ten dziennik, że Książę *Koburgski* oświadczył się przeciw austryackiemu wnioskowi o mobilizacyi.

Mnichów, 16. czerwca. Z powodu groźnych wypadków nie nastąpi konferencya ministrów państw niemieckich, która miała zebrać się w Frankfurcie. Minister v. d. Pfordten nieopuści Mnichowa.

Hanower, 16. czerwca. Zgromadzenie stanów zostało z powodu politycznego położenia odroczone na czas nieograniczony. Bennigsen cofnął swój pierwotny wniosek.

Kassel, 16. czerwca. *Elektor* nieodpowiedział dotąd jeszcze na pruskie ultimatum i gotuje się do odjazdu na południe. Kosztowności wywożą z Kasselu. Poseł pruski odjeżdża dzisiaj. Następca tronu *Fryderyk* przybył i — jak donosi „Kassel-Ztg." — potwierdził rozporządzenia rządu. Wojsko heskie otrzymało rozkaz, azeby przygotowało się do pochodu.

Berlin, 16. czerwca. „Staatsanzeiger" donosi, że Prusy przesłały dworom zagranicznym urzędowe wyjaśnienie ostatnich wypadków, treści następującej: Gdy uchwałą z d. 14. czerw. związek niemiecki został zerwany a Prusy wojną zagrożone, wymogi własnego utrzymania się nakazywały zabezpieczenie kraju naprzeciw państwom sąsiednim. Dla tego Prusy proponowały pod dniem 15. czerwca Saxonii, Hanowerowi i Hessyi elektoralnej przymierze pod znanemi warunkami. Państwa w mowie będące propozycyi tej nie przyjęły. Że zaś geograficzne położenie Prus nie pozwala ażeby w państwach tych ścierpieć nieprzyjaźń jawną lub ukrytą przy wojnie wybuchnąć mającej, przeto wojska pruskie przekroczyły dziś granice w różnym kierunku ażeby temu zapobiedz, iżby nas w tyle odcięto podczas gdy naprzeciw Austryi bronić się będziemy.

„Staatsanzeiger" ogłosił zarazem proklamacyę, którą wojska pruskie rozdawać będą na obcych terytoryach dla zaspokojenia ludności. Proklamacya mówi w słowach najgwałtowniejszych o związku niemieckim, streszcza ostatnie wypadki na sejmie związkowym, odwołując się zaś do kroków, jakie Prusy uczyniły po zapadłej w dniu 14. czerwca uchwale sejmu związkowego, powiada co następuje:

„Prusy zaproponowały rządom nowy związek na podstawie wzajemnej obrony i udziału w usiłowaniach narodowych. Prusy nie żądały jeno zabezpieczenia pokoju, i w tym celu niezwlocznego parlamentu."

„Nadzieje Prus, odnoszące się do spełnienia tego życzenia tak sprawiedliwego i umiarkowanego, zawiedzione zostały." Propozycyę Prus usunięto i zmuszono ich do postępowania według obowiązku własnego utrzymania się. W takiej chwili Prusy nie mogą ścierpieć nieprzyjaciół lub wątpliwych przyjaciół na swoich granicach i pomiędzy swemi granicami."

„Pruskie wojska przekraczając granice, nie przychodzą jako nieprzyjaciele ludności, których niepodległość Prusy szanują a z której reprezentanci mają nadzieję obradowania w niemieckiem zgromadzeniu nad przyszłemi losami ojczyzny."

„Niechaj lud niemiecki ze względu na szczytny cel ten, przychodzi do Prus z ufnością dopomagając tym sposobem do pokojowego rozwoju wspólnej ojczyzny."

KRONIKA.

(Burza.) W Kalnem w powiecie Kozowskim dn. 5. b. m. gwałtowna burza zrządziła wielkie szkody, mianowicie spustoszyła większą część ogrodów położonych w dolinie.

(Nieszczęsne wypadki.) W Narajowie w powiecie Brzeżańskim dn. 12. b. m. trzyletnie dziecko utonęło w rowie przydrożnym napełnionym wodą po ulewnym deszczu, w sposób podobny w Reklińcu w powiecie Wielkie Mosty dn. 27. z. m. poniosło śmierć dziecko dwuletnie.

W Zaleszczykach dn. 7. b. m. przejechaną została żebraczka Marya Jasińska i w skutek tego umarła.

(Samobójstwo.) W Majdanie w powiecie Bohorodczańskim dn. 11. b. m. Michajło Karman, ojciec 5 dzieci, odebrał sobie życie przez obwieszenie, prawdopodobnie z powodu wielkiej nędzy.

(Pożar.) W Kołonicach w powiecie Baligrodzkim dn. 5go b. m. spalił się dom włościański z budynkami gospodarskiemi i 3 sz. bydła. Szkoda wynosi 180 złr. w. a. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 14. czerwca. Mające się zebrać dnia 23go b. m. ogólne zgromadzenie Towarzystwa gospodarskiego zajmie się rozbiorem następujących pytań:

(Dokończenie.)

II. Sekcya rolnicza.

1. Pod jakiemi warunkami i w jakim stosunku do obszaru ziemi uprawa roślin włóknistych mogłaby się okazać prawdziwie korzystną?

2. Jakie zrobiono w ogóle spostrzeżenia co do owadów szkodliwych zbożu i roślinom olejnym, a w szczególności co do robaczków (tej wielkości jak pchły ziemne) niszczących rzepak? Pożądanem byłoby wiedzieć: gdzie i w jakiej ilości różne rodzaje onych się pojawiły, i jakich na wygubienie użyto środków?

3. Jakie w ogóle doświadczenia godne uwagi zrobiono w naszych ostatniemi laty z nawozami sztucznemi, a w szczególności jakie skutki okazały się w praktyce z użycia mączki kościanej pod rzepak? — Czyli i o ile prawda jest: że rzepak, zasiewany na mączce kościanej, wolny bywa od psucia przez owady a nawet przez myszy?

W ogólności byłyby pożądane liczebne zestawienia, co do kosztów i skutku użycia mączki kościanej w porównaniu z innemi nawozami, osobliwie z obornikiem?

4. Jakie korzyści nastręcza uprawa rzepaku zimowego w porównaniu z uprawą lnianki (rzyju) i odwrotnie; a to tak pod względem ułatwienia w obrobieniu gruntu i zebraniu plonów, jak i pod względem ilości i ceny uzyskanego nasienia?

5. Jaka uprawa rzepaku, czy w rzędy, czy też szerokim rzutem okazała się praktyczniejszą tak pod względem plonu, jak i pod względem pewności przezimowania roślin?

6. Jakie stosunki ziemne i atmosferyczne sprzyjają w naszym kraju uprawie chmielu, i w których okolicach te przyjazne stosunki są najbardziej widoczne?

III. Sekcya chowu zwierząt domowych.

1. Jakich skutków doświadczono z krzyżowania naszych krów ze stadnikami holenderskiemi?

2. O ile wyrób sera na sposób tak zwany szwajcarski przynosi większe zyski, niż sprzedawanie mleka prosto od krowy?

3. W jakim stosunku zwyczajne rodzaje karmy n. p. siano, koniczyna, słoma, marchew, buraki brukiew jedne obok drugich powinny być zadawane, jeżli cel hodowli ma być osiągniętym w sposób najtańszy i najskuteczniejszy?

4. Czyli pojawiająca się niekiedy w jesieni słabość moczenia krwią u krów mlecznych, pochodzi rzeczywiście z użycia Szczyru trwałego *(Mercurialis perennis, Wintergrün)*? jakie są w takim razie środki zaradcze?

5. Czyli kuracya księgosuszu za pomocą homeopatyi okazała się w naszym kraju praktyczną, i jakie na tej drodze osiągnięto skutki?

6. Chów owiec umniejszył się w kraju naszym znacznie; zachodzi zatem pytanie?

a) Co jest powodem tego umniejszenia, i jakim sposobem możnaby rozbudzić na nowo chęć zaprowadzenia owczarń i podniesienia chowu owiec?

b) Jakich owiec możnaby doradzać zaprowadzenie? zkąd trzeba nabywać i zakupywać matki i z jakiemi je łączyć baranami?

c) Jakim sposobem dałoby się poprawić rasę górskich owiec krajowych, tak pod względem produkcyi mięsa jak i pod względem produkcyi wełny?

7. U wielu gospodarzy upowszechniło się przekonanie, że chów owiec żadnych nie przynosi korzyści, owszem ze stratą jest połączony; jakie są w tej mierze doświadczenia? i o ile na cyfrach oparte?

IV. Sekcya leśna.

1. Przez odkup służebnictw lasowych gruntem, przeszły już i przejdą jeszcze znaczne przestrzenie lasów, na własność gmin. — Zachodzi pytanie: w jaki sposób dałyby się podobne lasy odpowiednio administrować i czy potrzebny jest nadzór rządowy tych lasów?

2. Co się rozumie pod dezolacyą lasu, i czy praktykowane jeszcze tu i ówdzie zamknięcie lasu przez władzę polityczną, zgodne jest z duchem ustawy lasowej z dnia 3. grudnia 1852?

3. Jaka się wyrobiła praktyka leśno-techniczna, w różnych okolicach kraju przy zniesieniu służebnictw lasowych, tak co do obrachowania miary użytku rocznego, jak i pod względem oznaczenia ekwiwalentu w gruncie?

4. Czy uprawa modrzewiu *(Pinus larix Linn.)* na równinach i w podgórzu odpowiedziała oczekiwaniu, i jakie mamy w tej mierze najdawniejsze doświadczenia?

5. Jakie owady lasom szkodliwe pojawiły się u nas w roku 1865?

6. Jaki system urządzenia lasów okazał się w kraju naszym najodpowiedniejszym?

V. Sekcya przemysłu rolniczego.

1. Ponieważ tylko spirytus rektyfikowany czysty, staje się przedmiotem handlu zagranicznego, przeto zachodzi pytanie: czyli w naszym kraju uznano potrzebę założenia rafineryi spirytusu?

Uwaga. Możeby który z Członków obznajomiony bliżej z handlem spirytusu czyszczonego i z fabrykacyą tegoż zechciał nas objaśnić: o ile się różnią ceny spirytusu czyszczonego i nieczyszczonego? następnie jakiego nakładu potrzeba do założenia rafineryi spirytusu? słowem pod względem wszystkiego, coby mogło dać wyobrażenie o korzyściach i użyteczności założenia takich rafineryj?

2. Czy nie byłoby korzystnie pomyśleć o założeniu fabryk krochmalu ze zboża lub kartofli, tudzież fabryk syropu kartoflanego, które w Niemczech i innych krajach w wielkiej ilości istnieją? Czyli moglibyśmy z korzyścią konkurować z fabrykami zagranicznemi, sprzedając nasz krochmal i syrop za granicę?

Uwaga. Do rozwiązania tego pytania byłyby potrzebne daty statystyczne, tyczące się fabryk istniejących za granicą, oraz przedsiębiorców handlujących tym artykułem; niemniej liczby wykazujące nakład potrzebny na założenie fabryk tego rodzaju.

3. Nowo zaprowadzony tryb opodatkowania gorzelni od objętości naczyń fermentacyjnych, jak się przedstawia w porównaniu z opłatą od otrzymanego przez dystylacyą produktu, tak pod względem korzyści samego przemysłu gorzelnianego, jakoteż z ogólnego stanowiska gospodarstwa krajowego?

4. Jakie są główne przyczyny upadku cukrowni w naszym kraju — i w których okolicach fabrykacyę cukru i uprawę buraków na większą skalę zalecać wypada?

Ostatnia poczta.

Kraków, 18. czerwca. „Krak. Ztg. donosi: Ponieważ stolica szlaska *Opawa* zagrożona jest mocno i bezpośrednio napadem nieprzyjacielskim, przeniósł tamtejszy szef kraju siedzibę c. k. rządu krajowego z częścią bióra czasowo i to na razie do Cieszyna. Wczoraj został pociąg osobowy, jadący ze Szczakowy do Mysłowic, ze strony pruskiej odprawiony napowrót, i komunikacya tamże jest równie jak między Oświęcimem i Beruniem (Neuberun) przerwana. Komunikacyjny most kolei żelaznej między obydwoma ostatniemi stacyami został dziś podług opowiadania podróżnych wysadzony prochem w powietrze.

Berlin, 16. czerwca. Komendanci korpusów pruskich, które wkroczyły do Hanoweru, Saxonii i Hesyi, otrzymali jak najsurowsze instrukcye, ażeby obchodzili się jak najuprzejmiej z ludnością, przy starciu unikali ile możności krwi rozlewu i używali tylko przeważnej siły do rozbrajania.

Berlin, 16. czerwca. Rząd pruski polecił swoim misyom skonstatować u mocarstw, które podpisały akt kongresu wiedeńskiego z r. 1815, że akt związkowy i artykuły 53 do 64 traktatów europejskich w których tenże jest objęty, zostały zerwane, a następnie zawiadomić o tem inne mocarstwa.

Drezno, 17. czerwca. Sytuacya nie zmieniła się; tu wszystko spokojne. Do Lipska nie wkroczyli jeszcze Prusacy. Podług doniesienia w „Baier. Ztg.“ cofa się armia saska ku austryackiej.

Zgorzelice, 15. czerwca. Sasi przerwali komunikacyę na kolejach i telegrafach. Na dworcu kolei w Löbau palą się szopy na towary i zasoby węgla. Na moście pod Löbau powyrywano szyny. Słupy telegraficzne popalono także.

Kassel, 16. czerwca. Elektor dotąd jeszcze nie odpowiedział na ultimatum pruskie i gotuje się do odjazdu na południe. Kosztowności wywieziono z Kassel. Poseł pruski odjeżdża dziś. Książę Fryderyk następca tronu przybył tu, i jak donosi osobny dodatek „Kass. Ztg.“ oświadczył, że zgadza się na środki przez rząd użyte. Wojsko heskie otrzymało rozkać być w gotowości do marszu.

Eger, 16. czerwca. Dwadzieścia tysięcy Prusaków obsadziło dziś z rana Machern (pół mili od Lipska), tudzież Wurzen, Dahlen i Riesę. Między Lipskiem i Riesą jest komunikacya koleją zupełnie przerwana. Most kolei pod Riesą zdemoliowany, most na Elbie pod Meissen spalony. Pruskich banknotów nie przyjmują kasy rządowe w Saxonii. Z Lipska jest dziś jeszcze tylko południowa kolej wolną. We czwartek w nocy i w piątek z rana wyruszyły wszystkie wojska z Berlina ku granicy Saxonii i Hanoweru. Sama kolej anhaltska wyprawiła 60 osobnych pociągów. Westfalski korpus armii, który stał pod Skenditz w pobliżu Lipska, odchodzi ku granicy szląskiej; w Skenditz nie ma wojska.

Warnsdorf, 16. czerwca. Prusacy wkroczyli do Hernhutu i Bernsztadu.

Frankfurt, 16. czerwca. „Darmst. Ztg.“ donosi: Dworzec kolei w Giessen został całkiem niespodzianie obsadzony przez pruskich huzarów. Pruska piechota stoi w pobliżu. — „Baier. Ztg.“ donosi: Wojska heskie wkroczyły tu dla ochrony zgromadzenia związkowego i miasta.

Giessen, 16. czerwca. Prusacy posuwają się dalej do Marburga i obsadzają tamtejszą okolicę.

Reichenberg, 17. czerwca. Liczący 30.000 ludzi pruski korpus armii miał dziś w nocy biwakować pod Abersdorfem: 1200 ludzi ma przyjść do Seifhennersdorf, a 800 do Leitersdorf. Korpus ciągnie ku Zittau. Pruski Seidenberg jest mocno obsadzony, i przechody wojsk trwają tam ciągle.

Bodenbach, 16. czerwca. Prusacy wkroczyli dziś do Gersdorfu (w Saxonii) o milę od Rumburga i ustawili tam forpoczty.

TEATR.

Dziś (przedst. niem.) **„Der erste Schuss, oder österreichische Vorposten“**, obraz w 1 akcie, **„Die Schuld einer Frau“**, dramat w 3 aktach.

Jutro (przedstaw. polskie). **„Paziowie Królowej Marysieńki“**, operetka komiczna w 2 aktach; **„Pani Kasztelanowa“**, dramat w 1 akcie.

Lwów, 19. czerwca.

W zeszłym tygodniu, w poniedziałek, wyprowadziły Muzy na naszą scenę świeżą aspirantkę do zawodu dramatycznego i — jak głosił afisz — uczennicę pani Hubertowej, pannę *Słotwińską*, w tytułowej roli komedyi dwuaktowej: „Lektorka.“ Kto zna tę komedyę, będzie wiedział, jak trudną jest ta rola pełna akcyi i wysokiej gry uczucia, i że chcąc jej podołać potrzeba być nie debiutantką, ale skończoną już artystką. Ta uwaga też może posłużyć za wyraz opinii naszej o grze panny Słotwińskiej, gdyż nie mamy zwyczaju łudzić nikogo czczemi pochwałami. Panna Słotwińska umiała doskonale swoją lekcyę, ale nic więcej; uczucia i ciepła żywotnego widzieliśmy w grze jej bardzo mało. Nie mówimy przeto, by pannie Słotwińskiej zbywało na zdolnościach; owszem zdaje nam się, że może się z czasem wyrobić z niej artyska; ale radzilibyśmy unikać gwałtownych skoków, gdyż do razu nie zostaje się artystą. Lepiej zaczynać od ról mniejszych i lekszych, i postępować dalej zwolna ale pewnym krokiem. To jest nasza najszczersza rada. Komedya ta grana była w połączeniu z operetką: „Dziesięć cór na wydaniu“, na benefis pani Hubertowej, której publiczność dziś licznem na te czasy zebraniem się dała najlepszy dowód swojej życzliwości.

Wcale inne wrażenie sprawił na nas we środę podobno trzeci już występ drugiej debiutantki, pani *Lisikiewiczowej* (uczennicy pani Miłaszewskiej) w naiwnej roli *Zosi* w komedyi jednoaktowej J. Korzeniowskiego: „Pierwej Mama“. Miło nam przyznać, że pani L. czyni olbrzymie postępy; rolę Zosi odegrała z taką prawdą i naturalnością, ruchy jej były tak swobodne i pewne, deklamacya tak żywa i dźwięczna, jak gdyby już od kilku lat stąpała po des-

kach teatralnych; cokolwiek słabszemi tylko były sceny wymagające większej reflekcyi; ale i to znajdzie się z czasem. Publiczność też nie szczędziła jej oklasków i wywoływała ją kilkakrotnie.

Obok tej komedyi grano jeszcze tego wieczora po raz pierwszy komedyo-operę w dwóch aktach: „Chłopiec okrętowy", tłumaczoną z francuzkiego. Nie wiemy, czy autor czy tłumacz się omylił, ale to pewna, że nie widzieliśmy w tej sztuce nic takiego, coby usprawiedliwiało nazwę komedyo-opery, prócz dwóch lub trzech spiewek solo z chórem, które zresztą nie są wcale potrzebne do całości sztuk. Naszem zdaniem jest to raczej melodramat w całem znaczeniu. Sama treść jej nie uderza wcale nowością i oryginalnością, i przypomina poniekąd „Chatę wuja Tomasza"; zresztą opiera się cała sztuka na jednej roli: *Juliusza* (chłopca okrętowego), którą też p. *Wilkoszewski* jak najdokładniej uwydatnił. PP. *Królikowski* (Vincent, były rozbójnik morski), *Linkowski* (Largacette, stary sternik) i *Nowakowski* (Balandier, nauczyciel tańcu) pojęli również należycie swoje role.

W niedzielę (17. b. m.) nakoniec uraczyła dyrekcya znowu publiczność niedzielną „Nedznikami", dramatem mnogo-aktowym i mnogo-obrazowym Wiktora Hugo, ale mimo to niezbyt wielu zebrało się konsumentów.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. czerwca.

Hotel George: PP. Hr. Baworowski Wac., z Kołtowa. — Hr. Dzieduszycki Jul., z Jarczowic. — Hr. Tarnowski Jan, z Chorzelowa. — Podlewski Józef, z Chomiakówki.

Hotel europejski: Janicki Wład., z Stubna. — Kobierzycki Ant., z Czelatycz. — Sozański Ant., z Torhanowic.

Hotel Langa: Luttynger Eliasz, z Tereblestiu. — Szymonowicz Jan, z Senkowa.

Hotel angielski: Hr. Dembiński Ant., z Nienadowy. — Tarnowski Piotr, z Kozówki. — Wołkowitzki Hip., z Wilna.

Pod Tygrysa: Falkowski Michał, z Głuchowa.

Hotel Krynickiego: Szumański Eust., z Koszowic.

Hotel krakowski: Witosławski Bron., z Wojciechowic.

Hotel podolski: Smalawski Felix, z Uherzec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. czerwca.

PP. Br. Wirth Jan, c. k. rotm., do Kłodzienka. — Kraus Ant., c. k. rotm., do Czerniowiec. — Hr. Komorowski Wład., do Dziewiętnik. — Jankowski Lud., do Bożykowa. — Kossak Wład., do Czerlan. — Kopczyński Ign., do Roznoszyniec. — Puzyna Józef. do Gwoździca. — Szeliski Kaz., do Chodaczkowa. — Stobnicki Felix, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. czerwca 1866.

Pora	Barometr w mierze par. sprow. do 0° Reau.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	''' 323 62	+ 12.0	68.9	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.18	+ 12.9	61.9	"	"	"
10.god. wiecz.	326.13	+ 10.2	69 4	"	"	pogoda

Kurs Lwowski.

Dnia 18. czerwca.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	52	6	63
Dukat cesarski	" "	6	56	6	64
Półimperyał zł. rosyjski	" "	11	28	11	50
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	08	2	16
" papierowy rosyjski	" "	1	52	1	54
Talar pruski	" "	2	08	2	12
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	67	13	67	88
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	70	48	71	23
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	58	55	59	25
5 % Pożyczka narodowa	bez kuponów	60	75	61	63
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	166	50	170	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 18. czerwca.

	złr.	kr.
5 % Metaliki	57	50
5 % pożyczka narodowa	61	15
Losy z 1860 roku	72	90
Akcye banku wiedeńskiego	669	—
" " kredytowego	126	90
Londyn, 10 funtów szterlingów	138	—
Srebro	138	—
" towarem	—	—
Dukat pojedyńczy	6	62

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. czerwca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	50.50	50.75
" " bez kuponów zwrotny po 5%	99.50	99.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	61.—	61.25
od kwiet. do paźdz. po 5%	60.25	60.50
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	67 50	68.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	55.75	56.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	57.25	57.75
dtto. po 4½%	47.50	48.—
dtto. " 4%	42.50	43.—
dtto. " 3%	31.50	32.—
dtto. " 2½%	27.—	30.—
dtto. 1%	10.40	10.60
Przez. do wyl. z r. 1849 całe losy	125.50	126.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	123.—	124.—
Przez. do wyl. z r. 1854	69.—	69.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	71.50	71.70
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	80.—	81.—
Pożyczka z r. 1864 (z premia) po 100 złr.	57.60	57.80
Renty Como po 42 lir. aust.	14.—	15.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	—.—	50.—
" 4½%	45.—	47.50
" 4%	42.—	42.50
" 3½%	36.50	37.—
Przez. do łos. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3%	—.—	—.—
" 2½%	—.—	47.50
" 2¼%	—.—	42.50
" 2%	—.—	38.—
" 1¾%	—.—	32.50
dtto. z procent. za granica " 5%	—.—	—.—
" 4½%	—.—	—.—
" 4%	—.—	—.—

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	81.—	82.—
Wyż. Austryi	—.—	80.—
Salcburg	76.—	79.—
Czech	80.—	81.50
Morawii	74.—	75.—
Szląska	87.—	88.—
Styryi	82.—	85.—
Tyrolu	95.—	98.—

Obl. indemn. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	82.—	86.—
Wegier	61.50	62.75
Ban. Tem.	50.50	60.50
Kroacyi i Slawonii	67.—	68.—
Galicyi	57.50	58.50
Siedmiogrodu	56.50	58.—
Bukowiny	57.50	58.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	58.50	59.50
Banat Temerz.	57.75	58.25
Lomb. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
" 4%	—.—	—.—
" 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburgu " 3%	—.—	—.—
" 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy " 2%	—.—	—.—
" 1¾%	—.—	—.—
Gal. dł. zwr. z r. 1866 " 7%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	—.—	23.50
" 2½% " 100 "	—.—	19.—
" 2¼% " 100 "	—.—	18.50
" 2% " 100 "	—.—	16.—
" 1¾% " 100 "	—.—	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	660.—	662.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	125.20	125.40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	520.—	523.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	61.50	62.50
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1480.—	1485.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	156.20	156.40
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	156.—	158.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	101.—	102.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	169.75	170.25
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.)	142.—	145.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	124.—	124.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	79.—	80.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Busterhradzka po 500 zł. m. k.	—.—	640.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	240.—	—.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Towar. górn. po 200 zł. w. a.	95.—	100.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	418.—	420.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	120.—	130.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	360.—	370.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	225.—	235.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—.—	310.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. " 1857 po 5%	105.—	—.—
przeznaczone do los. po 5%	85.90	86.20
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	66.—	68.—
przezn. do losowania po 5%	69.—	69.50
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	99.—	100.—
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	72.—	73.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	88.—	90.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	79.50	80.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. austr.	—.—	71.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	118.—	120.—
Kol. Lomb.-wen. po 500 fr.	104.—	105.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	88.75	89.25
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	84.—	85.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	—.—	72.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	87.—	88.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	—.—	70.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	84.50	85.—
Tow. żeg. par. na Dunaju za 100 zł. m. k.	86.—	88.—
Lloyda za 100 zł.	—.—	87.—

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	102.75	103.25
Tow. żeg. par. na Dunaju po 100 zł. m. k.	76.—	77.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	107.—	110.—
" " po 50 zł. m. m.	—.—	47.—
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	—.—	21.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	65.—	75.—
Salma " 40 " "	25.25	25.75
Palfiego " 40 " "	—.—	21 —
Clarego " 40 " "	—.—	21.—
St. G-nois " 40 " "	—.—	21.—
Windischgrätza 20 " "	—.—	15.—
Waldsteina 20 " "	—.—	17.—
Keglevicha " 10 " "	—.—	11.—
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	11.—	11.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	121.75	122.25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	121 75	122.25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	106.—	106 50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lil. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	140.—	142.—
Lugdun za 100 fr.	56.40	56.50
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 106 fr.	56.60	57.70
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.70	6.72
detto. pełnej wagi	6.70	6.72
Korona	19.60	19.70
20frankówka	11.44	11.46
Rosyjski imperyał	11.50	11.55
Talar związkowy	2.11	2.13
Srebro	140.50	140.—
Kurs korony w c. k. kasach	— zł.	— c

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.